

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการหนุนเสริมสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
ผู้วิจัย	นฤมล สุภาพทอง
ปีที่วิจัย	2566-2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการหนุนเสริมสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 3) สร้างและพัฒนารูปแบบการหนุนเสริมสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และ 4) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการหนุนเสริมสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 334 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบ เป็นผู้บริหารและครูจำนวน 191 คน โดยการใช้แบบสุ่มเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความสำคัญ ของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่
 - 1) การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ 2) การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม
 - 3) การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน 4) การจัดสภาพที่เอื้ออำนวย และ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล

2. สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็นของการหนุนเสริมสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล มีค่า PNI = 0.48 การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน มีค่า PNI = 0.42 การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ มีค่า PNI = 0.41 การจัดสภาพที่เอื้ออำนวย มีค่า PNI = 0.31 และการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม มีค่า PNI = 0.29

3. รูปแบบการหนุนเสริมสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล ที่ได้รับการประเมินในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

4. ผลการใช้รูปแบบการหนุนเสริมสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า 1) ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีคะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.17 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาสถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเท่ากับ 0.7386 คิดเป็นร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 73.86 2) ผลการประเมินการพัฒนาของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเกณฑ์การประเมินโรงเรียนนำอยู่เรียนรู้อย่างมีคุณภาพหลังการทดลองใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพิ่มขึ้นโดยรวมร้อยละ 26.80 และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 โรงเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2565 เท่ากับ 2.56

คำสำคัญ การพัฒนารูปแบบ, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, คุณภาพการศึกษา